

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO I

PHILOSOPHIA-SOCIOLOGIA

VOL. XIX

LUBLIN

1994

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ISSN 0239-4243

ANNALES
UNIVERSITATIS
MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio I

Philosophia-Sociologia

Vol. XIX

1994

NAKŁADEM UNIwersYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
LUBLIN

KOMITET REDAKCYJNY

REDAKTOR NACZELNY

Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

- A (Mathematica) — Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA (Chemia) — Kazimierz Sykut
AAA (Physica) — Jan Siewiesiuk
B (Geographia, Geologia etc.) — Józef Wojtanowicz
C (Biologia) — Zbigniew Lorkiewicz
D (Medicina) — Stanisław Bryc
DD (Medicina, Veterinaria) — Zdzisław Gliński
DDD (Pharmacia) — Romuald Langwiński
E (Agricultura) — Adam Szember
EE (Zootechnica) — Marian Budzyński
EEE (Horticultura) — Maria Tendaj
F (Historia) — Wiesław Śladkowski
FF (Philologiae) — Alina Aleksandrowicz
G (Ius) — Wiesław Skrzydło, Antoni Pieniążek
H (Oeconomia) — Ryszard Orłowski
I (Philosophia-Sociologia) — Zdzisław Cackowski
J (Paedagogia-Psychologia) — Stanisław Popek
K (Politologia) — Jan Jachymek

RECENZENT

Anna Zeidler-Janiszewska

REDAKTORZY TOMU

Zdzisław Cackowski, Tadeusz Szkołut

Opracowanie redakcyjne: Elżbieta Muszyńska
Tłumaczenie na jęz. angielski: Jerzy Adamko

SPIS TREŚCI
TABLE OF CONTENTS

1. Zdzisław CACKOWSKI	
Dwanaście dyskusyjnych tez o wartościach i WARTOŚCIACH	1
Twelve Controversial Theses on Values and VALUES	6
2. Tadeusz SZKOŁUT	
Spór o sens pluralizmu w kulturze postmodernistycznej	7
Argument About the Sense of Pluralism in Postmodernist Culture	20
3. Jadwiga MIZIŃSKA	
Głupota a bezmyślność	21
Stupidity and Thoughtlessness	33
4. Anna ŻUK	
Szkic z socjologii obłudy	35
An Essay in Sociology of Hypocrisy	43
5. Zofia SZYMANEK	
Ludwik Krzywicki prekursorem socjologii kłamstwa	45
Ludwik Krzywicki: A Forerunner of Sociology of Lying	55
6. Teresa PEKALA	
Brzydota — pozytywna wartość negatywna	57
Ugliness — a Positive Negative Value	65
7. Anna DRABAREK	
O nietolerancji	67
On Intolerance	77
8. Ewa KLIMOWICZ	
Wartość śmierci. Ewolucja postaw moralnych wobec śmierci	79
Value of Death. Evolution of Moral Attitudes Towards Death	93
9. Krzysztof POLIT	
Życie jako kategoria aksjologiczna w poglądach José Ortegi y Gasset	95
Life as an Axiological Category in the Views of José Ortega y Gasset	101
10. Cezary MORDKA	
Percepcja religijna jako warunek etyki. Zarys poglądów Leszka	
Kołakowskiego	103
Religious Perception of Religion as Prerequisite of Ethics. An	
Outline of Leszek Kołakowski's Views	114

11. Lesław HOSTYŃSKI

Henryka Elzenberga zmagania z mistyką	115
Henryk Elzenberg's Struggle with the Mystical	126

12. Bogumiła TRUCHLIŃSKA

Aksjologiczne aspekty katolickiej filozofii kultury. Przegląd stanowisk dwudziestolecia	127
Axiological Aspects of Catholic Philosophy of Culture	138

Recenzje i noty o książkach . . . . . , ,	139
Reviews and Notes on Books . . . . . ,	139